



ŞİRKETLER İÇİN ALTERNATİF FİNANSMAN KAYNAKLARI

Şirketlerin finansman kaynaklarına erişimini iç kaynaklar ve dış kaynaklar olarak ikiye ayırabiliriz. İç kaynaklar ile finansman, şirketlerin ortakları tarafından sağlanan sermaye veya şirketlerin faaliyetlerinden elde ettikleri nakit akımları yoluyla sağladıkları kaynaklardır. Şirketlerin iç kaynaklar ile finansmana ek olarak; yatırım ihtiyaçları, işletme sermayesi ihtiyaçları, büyüme planları, yeni pazarlara erişim, coğrafi genişleme, kurumsallaşma, bilinirlik ve itibar gibi birçok farklı sebeple dış finansman kaynaklarına ihtiyaçları da doğmaktadır.

Dış finansman kaynakları temelde borçlanma ve sermaye olarak ikiye ayrılmaktadır. Hem borçlanma hem de sermaye kaynaklarının kendi içlerinde farklı birçok alternatifi bulunmaktadır. Şirketler için borçlanmalar; başta banka kredilerini, proje finansmanlarını, finansal kiralama, tahvil ve bono ihraçlarını, yapılandırılmış borçlanma araçlarını, sermaye benzeri hibrid borçlanmalar gibi çeşitli enstrümanları içermektedir. Sermaye kaynakları ise başlıca private equity dediğimiz özel sermaye yatırımları, stratejik ortaklıklar, yerli veya yabancı yatırımcılara azınlık ya da çoğunluk hisse satışları ve özellikle son 3 yılda Türkiye sermaye piyasalarına damga vuran kaynak erişimi olarak da halka arzlar sayılabilir. Tüm bu seçenekler, sermaye artışı veya mevcut ortakların pay satışı şeklinde değerlendirilebilmektedir.

Tüm bu farklı finansman alternatifleri için; küresel ve yerel makro ekonomik gelişmeler ve

politikalar, düzenleyici otoritelerin piyasa yaklaşımları, jeopolitik riskler, dünyadaki para arzı ve yatırımcıların risk iştahı gibi çeşitli faktörler etkili olmaktadır.

Güncel piyasalara baktığımızda, pandemi sonrası gelişmiş ülkelerin merkez bankalarının genişleyici piyasa adımları ile negatif reel faiz ortamının küresel olarak ortadan kalktığı bir dönemdeyiz. Bu genişletici adımların etkisiyle oluşan yüksek enflasyon döneminin ise yakın vadede de devam etmesi beklenmektedir. Bu görünüm ise küresel olarak faiz hadlerinin yüksek seyretmeye devam edeceği ve gelecekteki yöntemlerle finansmana erişiminin küresel olarak görece zorlu kalmaya devam edeceğinin sinyallerini vermektedir.

Faiz hadlerinin son 20 yılın zirve seviyesine yükseldiği 2023 yılında gelişmiş ülkelerde kredi büyümesi ortalama olarak 2022 yılındaki %7.0'lik büyümenin çok altında %1.0 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevcut yüksek faiz ortamının devam ettiği 2024 yılında da 2023 yılına paralel zayıf bir büyüme beklenmektedir. Buna karşılık alternatif finansmana erişim konusunda küresel iş dünyasının iştahında büyük bir artış gözlemlenmektedir. ABD'de Nisan ayı itibarıyla özel sektör tahvil ihraçlarında görülen %37'lik yıllık büyüme de bu dönüşümün en büyük göstergesi olarak öne çıkmaktadır. 2024'ün ilk çeyreğinde küresel halka arz ve M&A faaliyetlerindeki yıllık %7.0 ve %30.0 büyüme oranları da bu görüşü desteklemektedir.

Türkiye’de de, para piyasası politikaları veya düzenleyici otoritelerin yaklaşımları banka kredilerine erişimi ve maliyetleri etkilemektedir. Bu nedenle de özel sektör tahvil ihraçlarında özellikle 2021’den itibaren kayda değer bir artış yaşanmasını da beraberinde getirmiştir. Tüm borçlanma araçları ihraçları içinde reel sektörün payı 2020’de 7,2 milyar TL ile %3,6 iken, 2023’de bu tutar 110 milyar TL’yi aşarak %24’e ulaşmıştır. Benzer şekilde halka arzlar da 2020 son çeyreğinden itibaren başlayan çok büyük bir ivme kazanmıştır. 2021’den itibaren bu yıl da dahil toplam büyüklüğü 150 milyar TL’ye yakın, 7,8 milyar ABD Dolarını aşan 160’a yakın halka arz gerçekleşmiştir. Bu ivmenin devam ettiğini de görüyoruz. Bu durum aynı dönemde 1 milyon seviyesinden 8 milyonu geçen bireysel yatırımcı sayısına da yansımaktadır. Sermaye piyasalarında bu denli büyüme ve ivmeye rağmen aslında Borsa İstanbul piyasa değeri Türkiye Gayri Safi Yurt İçi Hasılasının %30’u kadardır. Bu oranın gelişmiş ülke borsalarında %100’ün üzerinde olduğunu görmekteyiz. Benzer bir durum aslında M&A’ler için de geçerlidir; 2023’de toplam M&A işlem hacminin Türkiye Gayri Safi Yurtiçi Hasılasına oranı %0,3 ve son 5 yıl ortalaması da %1’in altında iken, 2023 yılında dünyada son 10 yılın en düşük M&A işlem hacmi yaşanmasına rağmen bu oran ABD’de %4,9 ve İngiltere’de %3,5 olarak gerçekleşmiştir.

Alternatif finansman kaynaklarını değerlendirdiğimizde, özellikle Türkiye sermaye piyasalarında her ne kadar son yıllarda büyük bir ivme olsa da büyüme ve gelişim için önümüzde büyük bir yol olduğunu söyleyebiliriz. Bu bağlamda da küresel trendlere benzer şekilde alternatif finansman kaynaklarına ilginin artarak devam edeceğini düşünüyoruz. Ayrıca, yılın ikinci yarısında enflasyon patikasında aşağı yönlü eğilimin başlaması ve Türkiye’nin kredi notunda beklenen artışlarla birlikte küresel sermaye akımları da hızlanacağını düşünmekteyiz. Bu beklentiyle halka arzlar, M&A faaliyetleri ve tahvil ihraçlarına ek sermaye girişlerinin de artması beklenmektedir. Bu durum başta aile şirketleri için önemli bir fırsat sunmaktadır. Şirketlerin sürdürülebilirliği, kurumsallaşması ve nesilden nesile aktarılacak hissedarlık ve sermaye birikimine katkısı için oldukça önemlidir.



*Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır.

Burada yer alan yorum ve tavsiyeler yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmakta olup, herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bu içerik, genel anlamda bilgi vermeyi amaçlamakta olup; bu içeriğin, müşterilerin ve diğer yatırımcıların alım satım kararlarını destekleyebilecek yeterli bilgileri kapsamayabileceği dikkate alınmalıdır. Bu sayfalarda yer alan çeşitli bilgi ve görüşlere dayanılarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da ortaya çıkabilecek zararlardan QNB Finansinvest sorumlu tutulamaz.

Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, QNB Finansinvest tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan QNB Finansinvest sorumlu değildir.

